

Punkt 3.

Godkendelse af indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for OSD 1452, Kongerslev. (2. behandling)

2020-088520

Klima- og Miljøudvalget indstiller, at byrådet godkender,

at forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for OSD 1452, Kongerslev vedtages endeligt,

at høringssvarene besvares i overensstemmelse med vedlagte forslag, og

at byrådet tilkendegiver at ville pålægge dyrkningsrestriktioner med hjemmel i Miljøbeskyttelseslovens § 26a, hvis der ikke kan indgås en frivillig aftale om grundvandsbeskyttelse, på de matrikler, som er angivet i indsatsplanens bilag.

Økonomiudvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning:

Godkendt.

Mette Ekstrøm var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Byrådet godkendte den 26. april 2021 (punkt 14) forslag til indsatsplan for OSD 1452, Kongerslev (1. behandling).

Planforslaget omfatter indsatsplan for grundvandsbeskyttelse i område med særlige drikkevandsinteresser nr. 1452 (OSD 1452), Kongerslev, herunder to almene vandværker, der indvinder fra tre kildepladser, jf. bilag 2. Vandværkerne i området har tilsammen tilladelse til at indvinde ca. 250.000 m³ grundvand årligt og forsyner området omkring Kongerslev og et område øst for Aalborg med drikkevand.

En indsatsplan for grundvandsbeskyttelse er en plan, der beskriver hvilke indsatser, der skal iværksættes for at beskytte grundvandet i et bestemt område. Planen angiver, hvem der er ansvarlig for at gennemføre de forskellige indsatser, og hvornår de skal gennemføres. I forlængelse af Aalborg Kommunes målsætning om at sikre, at vandforsyningen i kommunen er baseret på rent grundvand uden rensning, er planens formål, gennem beskyttende aktiviteter, fortsat at sikre grundvandsressourcens fremtidige anvendelighed som drikkevand.

Grundvandsbeskyttelse

Indsatsplaner udarbejdes med udgangspunkt i statens grundvandskortlægning. Staten udpeger bl.a., hvilke områder, der er sårbare over for nitrat samt inden for hvilke områder, der skal gøres en ekstra indsats for at beskytte grundvandet (indsatsområder).

Aalborg Kommunes fastlæggelse af områder, der skal beskyttes mod forurening, udspringer af princippet om, at stor beskyttelse tæt ved borerne giver en hurtigere effekt og påvirker færrest mulige lodsejere, frem for en mere moderat indsats over et større område. Der er i planforslaget fastlagt målsætninger for nitrat og miljøfremmede stoffer.

Beskyttelseszoner

Der er i planforslaget fastlagt beskyttelseszoner for de vandværker, hvor der skal gennemføres en langsigtet grundvandsbeskyttelse. Behovet for beskyttelse er ved hvert enkelt vandværk fastlagt ud fra en konkret vurdering af sårbarhed, vandkvalitet samt arealanvendelsen mm.

Indvindingsoplandet til Kongerslev Vandværk, Sandede udgøres fortrinsvis af landbrugsarealer sydvest for kildepladsen, hvor området omkring borerne er delvis dækket af et boligområde og delvis af skov. De geologiske og grundvandskemiske forhold viser nogen beskyttelse af den kildepladsnære del af grundvandsmagasinet. På baggrund af en konkret vurdering af pesticidtruslen og beskyttelsen er det Aalborg Kommunes vurdering, at der skal gennemføres en målrettet indsats mod forurening med pesticider og andre miljøfremmede stoffer i det boringsnære beskyttelsesområde (BNBO). BNBO omfatter et 3 hektar stort areal dækket af skov og spredt bebyggelse uden intensivt dyrkede landbrugsarealer. Indsatsen over for miljøfremmede stoffer suppleres med en overvågningsindsats, hvor bl.a. nitratindholdets udvikling løbende evalueres. Der indgår altså ikke for nuværende en indsats i form af ændret arealanvendelse i forhold til nitrat.

Ved VSK's (Vandforsyningen på Sejflodkanten) kildeplads, Kællingbjerggård, har der vist sig behov for at gennemføre grundvandsbeskyttelse over for både nitrat og miljøfremmede stoffer herunder pesticider. Der fastlægges dog ikke en beskyttelseszone for VSK, Kællingbjerggård kildeplads i denne indsatsplan. VSK er i gang med at udvide kildepladsen ved VSK Kællingbjerggård, for at kunne indvinde en større mængde grundvand på kildepladsen. Kildepladsen forventes udvidet mod nord med en til to nye borer. Der fastlægges en samlet beskyttelse af den eksisterende kildeplads samt den nye kildeplads i et tillæg til denne indsatsplan, når vandværket har udvidelsen på plads. Dette for ikke at beskytte et forkeret område.

Kongerslev Vandværk, Smeden er et vandværk, hvor borerne ligger i byområde. Indsatserne ved dette vandværk vil derfor være rettet mod byområdet i kildepladszonen, jf. bilag 2. Indsatserne vil fortrinsvis bestå af informationsindsatser.

Det er vandværkerne, der skal forhandle aftaler om dyrkningsrestriktioner med de berørte lodsejere. Vandværkerne arbejder for at opnå frivillige aftaler om dyrkningsrestriktioner med lodsejerne. Hvis ikke der kan opnås en frivillig aftale, gennemfører Aalborg Kommune påbud efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a.

Offentlighedsfasen

Forslag til indsatsplan for OSD 1452, Kongerslev har været i offentlig høring fra den 3. maj 2021 til og med 15. august 2021.

Forslaget er blevet fremsendt til eksterne myndigheder, Grundvandsrådet samt alle lodsejere med arealer inden for indvindingsoplandene.

Der blev holdt et offentligt møde den 4. juni 2021, hvor borgerne blev orienteret om indsatsplanen og dens betydning.

Der er foretaget enkelte tekniske rettelser i indsatsplanen.

Høringssvar

I offentlighedsfasen er der indkommet høringssvar fra en organisation og en privat lodsejer.

Den private lodsejer mener, at området ved Kællingbjerggård er mindre optimal til vandindvinding på grund af tidligere anvendelse af spildevandsslam samt stigende nitratindehold i vandværkets boringer. Aalborg Kommunes bemærkninger til høringssvaret:

- Det er Aalborg Kommunes opgave at vedtage en indsatsplan, som varetager konkrete behov for beskyttelse som supplement til statens godkendelsesordning for pesticider og generelle tiltag i forhold til nitrat. Indsatsplanen skal sikre, at vandværkerne også i fremtiden kan indvinde rent grundvand. Indsatserne i planen er i overensstemmelse med Aalborg kommunes konkrete vurdering af behovet for beskyttelse.

Bemærkningerne fra interesseorganisationen drejer sig i hovedtræk om, at de mener, at der burde være gennemført en fuld miljøvurdering af indsatsplanen efter Miljøvurderingsloven og ikke en screening. Organisationens gør gældende, at høringen ikke iagttager SMV-direktivet eller miljømålsloven, og derfor er i strid med retspraksis for EU-Domstolen. De fremlægger, at det kan lægges til grund, at indsatsplanen er en plan, omfattet af SMV-direktivet og Aalborg Kommune ikke i tilstrækkeligt omfang har iagttaget dette, hvilket medfører ugyldighed.

Aalborg Kommunes bemærkninger til høringssvaret:

- Aalborg Kommune har udarbejdet indsatsplanen samt screeningen i overensstemmelse med gældende lovgivninger herunder Miljøvurderingsloven.
- Aalborg Kommunes afgørelse om ikke at gennemføre en fuld miljøvurdering af indsatsplan for OSD 1452, Kongerslev blev sendt i høring samtidig med at indsatsplanen for OSD 1452, Kongerslev blev sendt i offentlig høring. Afgørelsen om ikke at gennemføre en miljøvurdering af indsatsplanen kunne påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet inden for 4 uger efter offentliggørelse, det vil sige indtil den 31. maj 2021. Organisationens har ikke udnyttet muligheden for at indsende en klage til Natur og Miljøklagenævnet inden for klagefristen.

De indkomne høringssvar fremgår i deres fulde længde i bilag 4. I bilag 3 er alle høringssvarene refereret, og Aalborg Kommunes bemærkninger til samt forslag til svar på de enkelte indsigelser fremgår.

Grundvandsrådet

Grundvandsrådet har haft planforslaget i skriftlig høring fra den 7. oktober- 26. oktober 2021. Medlemmerne af Grundvandsrådet fremsendte ikke bemærkninger i høringsperioden.

Pålæg af dyrkningsrestriktioner

Byrådet vedtog i møde den 10. oktober 2011 (punkt 3) at udvise vilje til pålæg af dyrkningsrestriktioner inden for de områder, hvor der pr. denne dato forelå en vedtaget indsatsplan for grundvandsbeskyttelse. Det fremgik ligeledes af indstillingen, at Miljø- og Energiforvaltningen fremover i indstillinger, til godkendelse af nye indsatsplaner, vil indstille, at byrådet ligeledes udtrykker vilje til pålæg i det aktuelle område.

I henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 26a kan kommunalbestyrelsen, hvis der ikke kan opnås en frivillig aftale mod fuldstændig erstatning, pålægge ejeren af en ejendom de rådighedsindskrænkninger eller andre

foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre nuværende eller fremtidige drikkevandsinteresser mod forurening med nitrat og/eller pesticider.

Pålæg af dyrkningsrestriktioner efter Miljøbeskyttelseslovens § 26a svarer til en ekspropriation.

Fortjenesten, der er indvundet ved modtagelse af en erstatning i anledning af ekspropriation, er skattefri efter § 11, 1. punkt i Ejendomsavancebeskatningsloven. Reglen om skattefritagelse gælder efter lovens § 11, 2. punkt, også for fortjeneste ved salg til en erhverver, der efter formålet med erhvervelsen opfylder betingelserne for at ekspropriere ejendommen. Det er således ikke et krav, at der er foretaget en formel ekspropriation af den pågældende ejendom.

Det følger af meddelelse fra SKAT, at betingelserne for at ekspropriere ejendommen skal være opfyldt på aftaletidspunktet. SKAT oplyser, at der skal foreligge ekspropriationshjemmel til det pågældende formål, og det må kunne påregnes, at ekspropriation vil ske i mangel af frivillig aftale.

Ekspropriationshjemmelen er til stede, når der er vedtaget en indsatsplan for området, mens viljen til ekspropriation kræver en byrådsbeslutning.

SKAT har ændret praksis, således at matrikelnumre omfattet af vilje til pålæg skal fremgå konkret af indsatsplanen og/eller byrådets tilkendegivelse af vilje til ekspropriation, og dermed være en del af den politiske vedtagelse. Matrikelnumrene fremgår af et bilag i indsatsplanen, som er bilag 1 til denne indstilling eller direkte via dette link: <https://aalborgkommune.viewer.dkplan.niras.dk/plan/21#/136778>

Økonomi

Aalborg Kommune har vurderet, hvilke økonomiske konsekvenser vedtagelsen af indsatsplanen vil få for Aalborg Kommune, jf. bilag 5. Der er kommunale indsatser, hvor der ikke pt. sættes økonomi på, da disse i første omgang vil blive søgt løst via anden sagsbehandling.

Det videre forløb

Når indsatsplanen er vedtaget, vil alle berørte lodsejere og andre berørte parter få et brev med information om vedtagelse samt indholdet af planen.

Når en indsatsplan er vedtaget, kan den ikke påklages til højere administrativ myndighed. Konkrete afgørelser med baggrund i indsatsplanen kan påklages.

Digital indsatsplan

En PDF-version af indsatsplanen er vedlagt som bilag 1. I PDF-versionen er det ikke muligt at klikke på links, og det er dermed heller ikke muligt at se alle bilag. Den digitale version af forslag til indsatsplan med alle bilag kan ses via følgende web-adresse. Vi anbefaler denne:

<https://aalborgkommune.viewer.dkplan.niras.dk/dkplan/dkplan.aspx?planId=21>

Samlet vurdering

Hørings svarene har ikke medført forslag til ændringer i planen. I planen fastlægges de aktiviteter, der er vurderet nødvendige for at beskytte grundvandet. Ansvar for aktiviteterne er fordelt mellem vandværkerne og kommunen og rækker fra gennemførelse af indsatsplanens målsætninger for nitrat og pesticider gennem dyrkningsrestriktioner, anvendelse af planens retningslinjer i den kommunale sagsbehandling og til gennemførelse af informationskampagner i byerne omkring risikoen for forurening af grundvandsressourcen. Gennemførelsen af indsatsplanen skal være med til at sikre, at der både nu og på lang sigt kan leveres rent drikkevand til borgerne i Aalborg Kommune.

På baggrund heraf anbefaler Klima og Miljø, at planen vedtages, høringssvarene besvares i overensstemmelse med vedlagte forslag og at byrådet tilkendegiver at ville pålægge dyrkningsrestriktioner.

Bilag:

Bilag 1 - Udkast til indsatsplan for OSD 1452, Kongerslev (2. behandling).pdf

Bilag 2 - Kortbilag (Indsatsplan for OSD 1452, Kongerslev)

Bilag 3 - Indkomne høringssvar med Klima og Miljø's forslag til besvarelse (Indsatsplan for OSD for OSD 1452, Kongerslev)

Bilag 4 - Indkomne høringssvar i deres fulde længde (Kongerslev).pdf

Bilag 5 - Økonomiske konsekvenser (Indsatsplan for OSD 1452, Kongerslev)